

معرفی واسینی الاعرج

واسینی الاعرج یکی از مهم‌ترین رمان‌نویسان جهان عرب در سال ۱۹۵۴ در روستای مرزی «سیدی بوجنان» شهر تلمسان کشور الجزایر به دنیا آمده است. او مدرک کارشناسی خود را از دانشگاه وهران الجزایر و کارشناسی ارشد و دکتری را از دانشگاه دمشق در رشته زبان و ادبیات عربی دریافت کرده، از ۱۹۸۵ استاد دانشگاه الجزایر و از ۱۹۹۴، همزمان استاد دانشگاه سوربن فرانسه است. تاکنون ۲۷ رمان از این نویسنده در جهان عرب و دیگر کشورهای جهان به زبان‌های مختلف به چاپ رسیده و اقبال خوانندگان و جوایز بزرگ ادبی بسیاری را به دست آورده است. واسینی الاعرج در سال ۱۳۹۳ مه‌مان ویژه همایش ادبیات معاصر الجزایر در دانشگاه شهید بهشتی بوده است.

رمان‌ها

- ✓ «وقائع من أوجاع رجل غامر صوب البحر» (رنج‌های مرد ماجراجو در دریا) ۱۹۸۰
- ✓ «وقع الأحذية الخشنة» (جای کفش‌های زمخت) ۱۹۸۱
- ✓ «ما تبقى من سيرة لخضر حمروش» (ناگفته‌های سرگذشت لخضر حمروش) ۱۹۸۲
- ✓ «نوار اللوز؛ تغريبة صالح بن عامر الزوفري» (شکوفه‌های بادام؛ عجایب صالح بن عامر الزوفري) ۱۹۸۳
- ✓ «مصرع احلام مريم الوديعه» (مرگ رؤیاهای بی‌آزار مريم) ۱۹۸۴
- ✓ «رمل المایة؛ فاجعه الليلة السابعة بعد الالف» (مقام [موسیقی] المایه؛ فاجعه شب هزار و هفتم) ۱۹۹۳
- ✓ «سيدة المقام؛ مرثي الجمعة الحزينة» (بانوی حرم؛ آینه‌های جمعه اندوهناک) ۱۹۹۵
- ✓ «حارسة الظلال؛ دون كيشوت في الجزائر» (زن نگهبان سایه‌ها؛ دون کیشوت در الجزایر) فرانسوی ۱۹۹۶ - عربی ۱۹۹۹
- ✓ «ذاكرة الماء؛ محنة الجنون العاري/ الأبدية في يوم واحد» (خاطره آب؛ رنج‌های جنون ناب/ ابدیت در یک روز) ۱۹۹۷
- ✓ «مرايا الضير؛ كولونيل الحروب الخاسرة» (آینه‌های شخص کور؛ کلنل جنگ‌های شکست خورده) ۱۹۹۸
- ✓ «شرفات بحر الشمال» (دماغه‌های دریای شمال) ۲۰۰۱
- ✓ «المخطوطة الشرقية؛ استمرار الليلة السابعة بعد الالف» (کتیبه شرقی؛ ادامه شب هزار و هفتم) ۲۰۰۲
- ✓ «طوق الياسمين؛ رسائل في الشوق والصبابة والحنين» (حلقه یاس؛ نامه‌هایی در عشق و شوق و دلتنگی) ۲۰۰۴
- ✓ «كتاب الامير؛ مسالك أبواب الحديد» (کتاب امیر؛ دهلیز درهای آهنین) ۲۰۰۵
- ✓ «ضمير الغائب؛ الشاهد الاخير على اغتيال مدن البحر» (ضمیر ناپیدا؛ آخرین شاهد ترور شهرهای ساحلی) ۲۰۰۷
- ✓ «سوناتا لاشباح القدس» (سوناتی برای سایه‌های قدس) ۲۰۰۹

- ✓ «البيت الاندلسى؛ Mémorium» (خانه اندلسى) ۲۰۱۰
- ✓ «انثى السراب (Scriptorium)» (زنانگى سراب) ۲۰۱۰
- ✓ «جملکية آرابيا؛ اسرار الحاكم بامرہ، ملك ملوك العرب والعجم والبربر ومن جاورهم من ذوي السلطان الأكبر» (جمهورى پادشاهى آرابيا؛ اسرار شاه شاهان عرب و عجم و بربر و همه قدرتمندان همسايه) ۲۰۱۱
- ✓ «أصابع لوليتا» (سرانگشتان لوليتا) ۲۰۱۲
- ✓ «مملكة الفراشة» (قلمرو پروانه) ۲۰۱۲
- ✓ «رماد الشرق I؛ خريف نيويورك الاخير» (خاکسترهاى شرق (۱)؛ آخرين پاييز نيويورک) ۲۰۱۳
- ✓ «رماد الشرق II؛ الذئب الذى نبت فى البرارى» (خاکسترهاى شرق (۲)؛ گرگى که در صحراها رويد) ۲۰۱۳
- ✓ «سيرة المنتهى؛ عشتها کما اشتهنتى» (زندگى نامه بى انتها؛ چنانش زيستم که برايم پسنديد) ۲۰۱۴
- ✓ «۲۰۸۴؛ حكاية العربي الاخير» (۲۰۸۴؛ داستان آخرين عربى) ۲۰۱۵
- ✓ «نساء كازونوفا» (زنان كازانوا) ۲۰۱۶
- ✓ «مى؛ ليالى ايزيس كويا؛ ثلاثمة ليلة وليلة فى جحيم العصفورية» (مى؛ شبهاى ايزيس كويا؛ سيصدويكشب در جهنم عصفوريه) ۲۰۱۸

ديگر تالیفات

- ✓ مجموعه داستانى «أسماك البر المتوحش» (ماهىهاى وحشى خشكى) ۱۹۸۶
- ✓ «اتجاهات الرواية العربية فى الجزائر» (جریانهاى رمان عربى در الجزاير؛ پژوهشى در ريشههاى تاريخى و زيبايى شناختى رمان الجزاير) ۱۹۸۶
- ✓ «النزعة الواقعية العربية فى الجزائر» (واقع گرايى انتقادى در رمان الجزاير) ۱۹۸۷
- ✓ «الجدور التاريخية للواقعية فى الرواية» (ريشههاى تاريخى واقع گرايى در رمان) ۱۹۸۸
- ✓ «أتوبيوغرافيا الرواية» (اتوبيوگرافى رمان) ۱۹۹۰
- ✓ «أنطولوجيا للشعر الجديد فى الجزائر؛ ديوان الحداثة» (آنتولوژى شعر جديد در الجزاير؛ ديوان مدرنيسم) ۱۹۹۳

کتابهاى عربى درباره واسينى الاعرج

- ✓ «رماد مريم».. فصول من سيرة واسيني الأعرج، قاهره، الهيئه المصريه للكتاب، ۲۰۱۲.
- ✓ «واسينى الاعرج؛ تخيل روايى و دغدغههاى جهانى»، دكتور رزان ابراهيم، اردن، المكتبه الاهليه، ۲۰۱۸.
- ✓ (دهها پايان نامه کارشناسى ارشد و دکترى و صدها مقاله به زبان عربى)

جوایز ادبى

- نشان بزرگ افتخار رياست جمهورى ۱۹۸۹

- معرفی رمان «حارسة الظلام» (La Gardienne des ombres) به عنوان یکی از پنج رمان برتر فرانسه ۱۹۹۷
- جایزه رمان الجزایر برای کل آثار در سال ۲۰۰۱
- جایزه ناشران بزرگ برای رمان «کتاب الامیر» در سال ۲۰۰۶
- جایزه کتاب شیخ زاید برای رمان «کتاب الامیر» در سال ۲۰۰۷
- جایزه دوستی فرانسه الجزایر برای رمان «کتاب الامیر» ۲۰۰۷
- کتاب طلایی در نمایشگاه بین‌المللی برای رمان «سوناتا لاشباح القدس» ۲۰۰۸
- نشان ملی بهترین شخصیت فرهنگی سال از سوی اتحادیه نویسندگان الجزایر برای رمان «خانه اندلسی» ۲۰۱۰
- جایزه خلاقیت ادبی موسسه اندیشه عربی در بیروت برای رمان «سرانگشتان لولیتا» ۲۰۱۳
- جایزه کنارا برای رمان «قلمرو پروانه» در سال ۲۰۱۵

واسینی الاعرج در ایران

الف. مقالاتی که درباره آثار وی در ایران نگاشته شده

- رحبی، فرهاد و دیگران (۱۳۹۷)، تحلیل رمان رمل المایه از واسینی الاعرج بنا بر رویکرد دریافت، مجله انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی.
- رویاش جمیله، حفیظه زین (۲۰۱۲)، خطاب التخییل عند واسینی الاعرج رویه انثی السراب انموذجا، مجله الاثر.
- روشنفکر، کبری و آذرینا، فرشته (۱۳۹۶)، الزمن الروائی فی رویه رماد الشرق، لواسینی الاعرج، اضاءت نقدیه فی الادیین عربی و الفارسی.
- زغودی دلیله، مغنیه ملحقه (۲۰۱۷)، خطاب واسینی الاعرج بین ثقافه انفتاح الانا و مسلك التماهی فی الآخر، قراه فی روایتی اصابع لولیتا و مملکه الفراشه. مجله المخبر، اباحت فی اللغة و الادب الجزائری.
- فاتحی، سید حسن و سن سبلی، بی بی راحیل (۱۳۹۶)، خوانش پسا استعماری نقش روشنفکر در رمان ذاکره الماء، اثر واسینی الاعرج، مجله العلمیه الایرانیه للغه العربیه و آدابها.
- فاتحی، سید حسن و سن سبلی، بی بی راحیل (۱۳۹۶)، فرودست گایاتری اسپواک در رمان مملکه الفراشه اثر واسینی الاعرج، نقد ادب معاصر ادبی.
- فاتحی، سید حسن و سن سبلی، بی بی راحیل (۱۳۹۶)، بررسی هویت پسا استعماری در رمان مملکه الفراشه اثر واسینی الاعرج با تکیه بر دیدگاه هومی بابا، لسان مبین.

- میرزایی فرامرز و همکاران (۱۳۹۵)، خوانش پسااستعماری تجربه‌ی مهاجرت در رمان انگلستان لولیتا اثر واسینی الاعرج از دیدگاه هومی بابا، نقد ادب عربی.
- یاراحمدی، طارق (۱۳۹۶)، ردپای هزار و یک شب در ادبیات داستان نویسی معاصر عربی (نمونه موردی رمان رمل المایه اثر واسینی الاعرج)، همایش ملی هزار و یک شب و ادبیات ایران و جهان.

ب. پایان نامه‌هایی که در ایران درباره آثار واسینی نگاشته شده

- آذرنیا، فرشته (۱۳۹۵) رساله کارشناسی ارشد، گفتمان روائی در رمان رماد الشرق اثر واسینی الاعرج، دانشگاه تربیت مدرس.
- اسعد، فیروز (۱۳۹۴) رساله کارشناسی ارشد، تحلیل استعاره‌ها و نمادها در دو رمان فارسی (بیوتن) و عربی (رمل المایه)، دانشگاه تربیت مدرس.
- اکرمی، زهرا (۱۳۹۲) رساله کارشناسی ارشد، بررسی و تحلیل رمان شرفات بحرالشمال واسینی الاعرج، دانشگاه یزد.
- اونق، سمیه (۱۳۹۵) رساله دکتری، نقد و بررسی رمان‌های واسینی الاعرج، دانشگاه لرستان.
- دائیان، ملیحه سادات (۱۳۹۳) رساله کارشناسی ارشد، تحلیل جامعه شناختی رمان اصابع لولیتا نوشته واسینی الاعرج، با تکیه بر چندآوایی باختین، دانشگاه شهید بهشتی.
- سن سبلی، بی بی راحیل (۱۳۹۶) رساله دکتری، نقد پسا استعماری رمان معاصر الجزایر، مطالعه موردی رمان‌های اصابع لولیتا، مملکه الفراشه، ذاکره الماء؛ واسینی الاعرج، دانشگاه بوعلی سینا.

معرفی زینب الاعوج

زینب الاعوج همسر رمان نویس معروف جزایری واسینی الاعرج در سال ۱۹۵۴ در شهر مغنیة استان تلمسان به دنیا آمد. او شاعر، استاد دانشگاه مرکزی جزایر و استاد مهمان دانشگاه سوربن پاریس و پژوهشگر پژوهشکده مطالعات انسانی و اجتماعی در فرانسه است. او چند سالی نماینده مجلس ملی الجزایر بوده است.

سوابق تحصیلی

- لیسانس ادبیات عرب دانشگاه وهران (الجزایر) ۱۹۷۹
- فوق لیسانس ادبیات عربی معاصر دانشگاه دمشق سال ۱۹۸۴
- دکترای شعر مغربی معاصر دانشگاه دمشق سال ۱۹۹۶
- گواهی علمی تدریس در دانشگاه‌های فرانسه ۱۹۹۷

سوابق شغلی

- دبیر صفحه زن در روزنامه «المساء» ۱۹۹۵-۱۹۹۶
- تاسیس مجله «دفتر نسائیة» با موضوع فرهنگ زنانه سال ۱۹۸۸
- تاسیس انجمن فرهنگی «ذاکرة» سال ۱۹۹۴

➤ مدیر انتشارات «الفضاء الحر بالجزائر» در الجزایر از سال ۲۰۰۰ تا به امروز

آثار ادبی

- مجموعه شعری «یا أنت من منا» رباعیات «نواره لهبيلة» ۲۰۱۰
- یسرق الشمس «۱۹۷۵» دیوان «مرثیه لقارئ بغداد» ۲۰۱۰
- مجموعه شعری «أرفض أن يدجن الاطفال» ۱۹۷۹
- مجموعه شعری «راقصة المعبد» ۲۰۱۳
- مجموعه شعری «راقصة المعبد» ۲۰۰۱

جوایز ادبی

- ✓ جایزه اول شعر در مسابقه وزارت فرهنگ
- ✓ جایزه ادبی ریاست جمهوری
- ✓ جایزه شعر جهانی معاصر در سالینوای ایتالیا ۱۹۹۲
- ✓ جایزه «نشان فرهنگی» از سوی وزارت فرهنگ الجزایر برای همه آثار شعری و ادبی سال ۲۰۱۰
- ✓ جایزه اول نازک الملائکه و لقب «شاعر انسان و مکان» از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد عراق برای دیوان «مرثیه لقارئ بغداد»